

POSTBUS 1400, 7500 BK ENSCHEDE

Gemeente Hof van Twente
College van burgemeester en wethouders
Postbus 54
7470 AB GOOR

adres
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

postadres
Postbus 1400
7500 BK Enschede

telefoon
088 256 7800

email
info@vrtwente.nl

UW KENMERK: 726931

ONS KENMERK: VB/JadS/19000383

DATUM: 21 mei 2019

BEHANDELD DOOR: Jacqueline aan de Stegge

E-MAIL: j.aandestegge@vrtwente.nl

TELEFOON: 06 57 87 35 41

ONDERWERP: Aanvullende informatie op de conceptbegroting 2020 VRT

Geacht college,

U heeft verzocht om een uitgebreidere onderbouwing bij de in de begroting 2020 opgenomen kosten voor arbeidshygiëne/schoon werken en voor borging van de informatieveiligheid. Onderstaand treft u een nadere onderbouwing aan.

1) Arbeidshygiëne/Schoon werken

Bij het blussen van brand worden brandweerlieden blootgesteld aan schadelijke stoffen. Deze zitten onder andere in rook en roet. Daarom dragen brandweerlieden beschermende kleding en adembescherming. Uit recent (internationaal) onderzoek is gebleken dat blootstelling aan deze stoffen veel schadelijker is voor de gezondheid dan eerder gedacht¹. Om deze gezondheidsrisico's te verkleinen moet de brandweer extra maatregelen treffen om de kans en mate van vervuiling tijdens het uitvoeren van het werk te beperken.

De inspectie van SZW heeft inmiddels erop aangedrongen dat veiligheidsregio's hier actie op moeten ondernemen. Een groot aantal veiligheidsregio's heeft van de inspectie dan ook een aanwijzing gekregen, specifiek op dit punt van "schoon werken". Twente heeft ook een aanwijzing gekregen. Door de Inspectie SZW is aangegeven dat in de (her)inspectie (november 2016) de eerder geconstateerde aandachtspunten met betrekking tot arbeidshygiëne zijn opgelost.

Net als alle andere regio's heeft de brandweer in Twente nagedacht over de wijze waarop het best kan worden voldaan aan de principes van schoon werken. Dit betreft een breed scala aan maatregelen, variërend van meer bewustwording in de organisatie tot aan technische maatregelen op oefenlocaties om de schone zones fysiek te scheiden van de "vuile" zones.

Verschillende noodzakelijke maatregelen gaan ook gepaard met extra uitgaven. Denk aan voorzieningen om de vervuilde uitrusting te reinigen en af te voeren. En de menskracht die nodig is om de logistiek te verzorgen.

Het grootste deel van de kostenstijging is gelegen in de aanschaf van extra uitrukkleding. Omdat pakken bij blootstelling aan rook acuut moeten worden gereinigd, dient er voldoende extra bluskleiding aanwezig te zijn op de kazerne om de paraatheid van de brandweer op peil te houden. Verschillende "bevoorradingsscenario's" zijn bestudeerd. Uiteindelijk is in navolging van diverse regio's gekozen voor een 2^e uitrukpak op de persoon. Die beslissing leidt niet tot verdubbeling van de lasten: de persoonlijke uitrusting gaat door slim gebruik ervan nu ook langer mee.

¹ Zie hiervoor ook de overzichtsrapportage van het IFV over de implicaties van blootstelling aan rook.
<https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/20180702-IFV-Blootstelling-rook.pdf>

De totale meerkosten van deze hygiënemaatregelen zijn berekend op 220.000,- structureel. Een deel van deze uitgaven is binnen de bestaande begroting van de organisatie op te vangen. De extra uitgaven voor het 2^e pak op de persoon en de benodigde menskracht voor het wassen van de bluskleiding zijn echter niet binnen diezelfde kaders te dragen. Om die reden bedraagt de kostenuitzetting c.a. 120.000,-.

Voor meer achtergrondinformatie over dit landelijke thema wordt verwezen naar:
<https://www.brandweer.nl/ons-werk/schoon-werken>

2) Borging Informatieveiligheid

Per 18 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dit betekent dat in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. Organisaties hebben onder de nieuwe wet een grotere verantwoordelijkheid om persoonsgegevens goed te beschermen. De Autoriteit Persoonsgegevens ziet hier ook op toe en kan bij schending van de privacyregels boetes uitdelen.

VRT heeft in eerste aanleg de voorbereiding op deze wetgeving projectmatig opgepakt. De AVG is een "veelkoppig monster" in de zin dat er tal van zaken zijn, waar je als organisatie goed over moet nadenken. Het zit 'm deels in bewustwording en gedrag. De meeste zogenaamde "datalekken" worden namelijk veroorzaakt door onzorgvuldig menselijk handelen.

Organisaties moeten daarnaast een goed beeld hebben van de wijze waarop zij gegevens vastleggen en gegevens uitwisselen. Er zijn technische voorzieningen nodig om die gegevensstromen goed te kunnen volgen. Ook vraagt de wet om een behoorlijke "compliance". Dat wil zeggen dat het nodige schriftelijk moet worden vastgelegd om aan te tonen dat aan de wet wordt voldaan.

Voor veiligheidsregio's is het zwaartepunt van de AVG niet zozeer gelegen in de borging van privacy, maar in de beveiliging van informatie. Veiligheidsregio's hebben minder dan bedrijven of gemeenten te maken met vastlegging van gegevens over klanten of burgers. Veiligheidsregio's hebben daarentegen wel een bijzondere verantwoordelijkheid als het gaat om de vertrouwelijkheid en de beschikbaarheid van incidentgegevens. Denk bijvoorbeeld aan de verwerking van geheime objectinformatie (bijv. kerncentrale Lingen). Of aan het belang van de beschikbaarheid van operationele gegevens in tijden van brand, ramp of crisis. Het toenemende cyberactivisme zet die beschikbaarheid van gegevens steeds verder onder druk.

VRT bevindt zich nu in een fase waarin de projectresultaten worden overgedragen aan de staande organisatie. Tevens zijn de financiële consequenties van deze wetgeving in beeld gebracht. Een deel van deze consequenties kan de organisatie zelf dragen:

- Projectkosten en -capaciteit zijn binnen de huidige begroting of met gelabeld incidenteel rijksgeld opgevangen.
- Nieuwe AVG-functies (de zogenaamde CISO en de FG) zijn inmiddels in de bestaande formatie ondergebracht.
- Uitgaven voor bewustwording zijn te bekostigen uit huidige communicatiebudgetten.
- Kosten in de sfeer van beleid en toezicht op naleving van de wet zijn gereduceerd door samenwerking met andere veiligheidsregio's. Zo is o.a. het principe van collegiale toetsing ingevoerd, waardoor de kosten externe auditing zijn geminimaliseerd.

Een ander deel van de financiële consequenties is echter niet binnen huidige kaders op te vangen. Dit gaat dan met name om de aanstelling van een Privacy Officer (0,8 fte). Deze functionaris is het aanspreekpunt voor privacyvraagstukken en belast met de uitvoering van het vastgestelde informatiebeveiligingsbeleid. Waaronder ook een groot deel van de eerder genoemde "compliance" (lees het documenteren van gegevens, processen, systemen de daaraan verbonden risico's en de getroffen maatregelen om die risico's te beheersen).

Daarnaast ontbreekt bij VRT nog de nodige software om het gegevensverkeer goed te kunnen overzien en potentiële "indringers" tijdig te signaleren. Per saldo zijn de meerkosten van de Privacy Officer (PO) en de investeringen in techniek berekend op 75.000,- structureel.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende achterliggende informatie te hebben verstrekt ten aanzien van beide onderwerpen.

Met vriendelijk groet,

namens het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Twente,

H.G.W. Meuleman
secretaris/hoofd Veiligheidsbureau